

Kapitał finansowy banków Redakcja naukowa Irena Pyka

W szybko rozwijającym się sektorze bankowym rośnie znaczenie kapitału finansowego w kształtowaniu sprawnego i bezpiecznego systemu pośrednictwa finansowego. Przy tym w ujęciu zaproponowanym przez Autorów kapitał finansowy banków obejmuje wszystkie składniki pasywów, czyli zarówno kapitały własne, jak i obce. Autorzy skupili się na: roli kapitału finansowego w świadczeniu usług bankowych, określaniu poziomu kapitału zakładowego oraz rezerwowego i uzupełniającego w bankach krajowych, roli zysku w kształtowaniu wielkości kapitału własnego banku, regulacjach Komitetu Bazylejskiego, znaczeniu depozytów w strukturze kapitału finansowego banków, rynkowych formach pozyskiwania kapitału obcego w bankach.

Spis treści

Wprowadzenie

1. Kapitał finansowy w procesie świadczenia usług bankowych (Irena Pyka)

- 1.1. Pojęcie i formy kapitału bankowego
- 1.2. Analiza składników kapitału finansowego banków
- 1.3. Zapotrzebowanie na kapitał finansowy w bankach
- 1.4. Źródła i metody pozyskiwania kapitału finansowego w bankach

2. Kapitał zakładowy w bankach krajowych (Irena Pyka)

- 2.1. Zasady kształtowania poziomu kapitału zakładowego
- 2.2. Zmiany kapitału zakładowego w bankach krajowych
 - 2.2.1. Emisja akcji w bankach krajowych
 - 2.2.2. Podwyższenie kapitału akcyjnego
 - 2.2.3. Prywatyzacja i konsolidacja kapitału w bankach krajowych
- 2.3. Istota, przesłanki i formy obniżenia kapitału zakładowego w bankach krajowych

3. Kapitał rezerwowy i uzupełniający w bankach krajowych (Grażyna Szustak)

- 3.1. Istota i rola kapitału rezerwowego banków
- 3.2. Elementy składowe kapitału rezerwowego banku
- 3.3. Rezerwy na zobowiązania i rezerwy na ryzyko bankowe jako quasi-aktywa rezerwowego banku
- 3.4. Rezerwy celowe
- 3.5. Fundusze uzupełniające banków krajowych
 - 3.5.1. Fundusz z aktualizacji wyceny aktywów trwałych
 - 3.5.2. Zobowiązania podporządkowane banków

4. Rola zysku w kształtowaniu poziomu kapitału własnego banku (Mirosława Capiga)

- 4.1. Funkcje i determinanty zysku w banku

- 4.2. Etapy powstawania zysku netto w bankach
 - 4.2.1. Konstrukcja wyniku finansowego według rachunku zysków i strat
 - 4.2.2. Elementy tworzenia wyniku działalności bankowej
 - 4.2.3. Elementy rozdysponowania wyniku działalności bankowej
 - 4.2.4. Wynik finansowy brutto i netto
- 4.3. Podział zysku netto w bankach a problemy ich samofinansowania
 - 4.3.1. Zysk netto a zasilanie kapitału własnego banku
 - 4.3.2. Zysk netto a wypłata dywidendy
- 4.4. Zysk w ocenie rentowności kapitałowej banku
- 4.5. Kierunki zmian w klasycznej relacji zysk-kapitał
 - 4.5.1. Ryzyko w relacji zysk-kapitał własny
 - 4.5.2. Rola zysku w kształtowaniu wartości banku

5. Kapitał regulacyjny banków krajowych wobec wymogów Komitetu Bazylejskiego (Irena Pyka)

- 5.1. Powstanie i rozwój ponadnarodowych regulacji Komitetu Bazylejskiego
- 5.2. Regulacje bankowe w Unii Europejskiej
- 5.3. Zasady określania kapitału regulacyjnego w bankach krajowych

6. Depozyty w strukturze kapitału finansowego banków (Joanna Cichorska)

- 6.1. Istota i rodzaje depozytów bankowych
- 6.2. Determinanty poziomu i struktury depozytów
- 6.3. Analiza zmian w strukturze depozytów banków krajowych
- 6.4. Rynek depozytów bankowych w Polsce na tle innych krajów Unii Europejskiej

7. Rynkowe formy pozyskiwania kapitału obcego w bankach (Janusz Cichy)

- 7.1. Lokaty międzybankowe w procesie rynkowego pozyskiwania kapitału finansowego przez banki krajowe
- 7.2. Zasady i warunki emisji papierów wartościowych przez banki krajowe
- 7.3. Sekurytyzacja aktywów w bankach krajowych
- 7.4. Analiza rynku papierów wartościowych wyemitowanych przez banki krajowe

Bibliografia

Fragment

Wprowadzenie

Proces przekształceń polskiego sektora bankowego, zapoczątkowany u progu rynkowej reformy gospodarki, uzewnętrznił znaczenie kapitału finansowego w kształtowaniu sprawnego i bezpiecznego systemu pośrednictwa finansowego. Prace związane z dostosowaniem funkcjonowania tego sektora do warunków otwartej gospodarki, a potem jej integracji z Unią Europejską sprzyjały szerokiej dyskusji nad globalnymi, komercyjnymi, a

często narodowymi konsekwencjami pozyskania kapitału finansowego w bankach krajowych.

Prezentowana książka tylko w części uwzględnia ten dorobek naukowy. Bezpośrednim jej celem jest bowiem identyfikacja różnych płaszczyzn kształtowania poziomu struktury kapitału finansowego w bankach, w tym także źródeł i możliwości ich finansowania.

Realizacja tego celu implikuje szerokie rozumienie kapitału bankowego. Wiąże się ono z pełną odpowiedzialnością instytucji kredytowych za powierzane im zasoby finansowe niezależnie od źródeł ich pochodzenia. Szerokie ujęcie kapitału bankowego oznacza zatem, że obejmuje on wszystkie składniki pasywów, zarówno te o charakterze kapitałów własnych, jak i te o charakterze kapitałów obcych. Podejście to, chociaż nie zawsze akceptowane, znajduje uzasadnienie w działalności banków jako instytucji zaufania publicznego. Banki, operując powierzonym im kapitałem obcym, zobowiązują do jego zwrotu w wysokości pierwotnie zadeklarowanej przez deponentów. Muszą zatem tak działać, aby oprócz innych celów swej aktywności realizować również te związane z bezpieczeństwem środków powierzanych im przez deponentów. Autorom niniejszej monografii szerokie podejście do kapitału bankowego pozwoliło na konstrukcję treści zgodną z założonym celem. Wydaje się, że w literaturze krajowej większą wagę przywiązuje się do skomplikowanych, zmiennych w czasie procedur wyliczania kapitału regulacyjnego niż do identyfikacji składników i przesłanek gromadzenia tego kapitału w monetarnych instytucjach finansowych. Intencją Autorów była możliwie prosta charakterystyka składników kapitału finansowego i próba określenia podstaw kształtowania jego poziomu i struktury w bankach, oparta na poglądach merytorycznie uzasadnionych i zweryfikowanych pod względem rachunkowym oraz regulacyjnym.

Monografia ma charakter układu modułowego. Składa się z siedmiu rozdziałów, logicznie i merytorycznie ze sobą powiązanych. Każdy z nich może jednak stanowić przedmiot odrębnych studiów stosownie do potrzeb Czytelnika. Podejmuje bowiem problemy o szerszym zakresie merytorycznym, niż sugerują to temat i cel opracowania.

Konstrukcja książki, jak też zawarte w niej treści merytoryczne sprawiają, że jest ona adresowana do szerokiego kręgu odbiorców. Podstawową ich grupę stanowią słuchacze różnych kierunków i specjalności studiów ekonomicznych, w szczególności zainteresowani pogłębieniem wiedzy o funkcjonowaniu sektora bankowego. Podejmowane zagadnienia mogą być również wykorzystane w pracy z uczestnikami studiów doktoranckich i podyplomowych.

Ze względu na swój przedmiot i zakres monografia nie jest podręcznikiem. Aspiruje do opracowania zgłębiającego problematykę zarządzania kapitałem bankowym, chociaż zamiarem jej Autorów nie było wszechstronne i wyczerpujące poruszenie zagadnień objętych tym obszarem badawczym.

Realizowany projekt zakładał:

- uporządkowanie zagadnień odnoszących się do szeroko rozumianego kapitału bankowego,
- pogłębienie wiedzy o składnikach tego kapitału,
- aktualizację obowiązujących banki krajowe regulacji nadzorczych i prawnych, prezentowanych w formie prostej, stwarzającej podstawę do dalszych studiów i dociekań własnych.

Ocenę osiągnięcia tego celu pozostawiamy Czytelnikom.

